HRVATSKI IZDAVALAČKI BIBLIOGRAFSKI ZAVOD

KNJIŽEVNI OGLAS

BROJ 8

1943

POPIS IZDANJA ZA 1943

(Književni oglas br. 8)

HRVATSKI
IZDAVALAČKI BIBLIOGRAFSKI
ZAVOD

HRVATSKOM NARODU
ZA G. 1943.

II. IZDANJE

„UNION“ GRAFIČKO - NAKLADNI ZAVOD D. D.

Veliko zanimanje u čitavom hrvatskom narodu za sva izdanja Hrvatskoga izdavalačkoga bibliografskoga zavoda kao i neke promjene u cienama, ponukali su nas, da prilikom priredbe „Dana hrvatske knjige“ izdamo svoj drugi ovogodišnji književni oglas s najnovijim podatcima o našim izdanjima i njihovim cienama.

S obzirom na težke prilike, koje vladaju na području tiskarstva i na sve to veće potežkoće u knjigovežkim poslovima, Hrvatski izdavalački bibliografski zavod ne preuzimlje odgovornost za točno određen rok izporučivanja knjiga predplatnicima. Nikako se ne možemo vezati za određen rok, ali ćemo sve uložiti, da svaku naručbu što prije izvršimo. Molimo, da svaki naručitelj pomno pogleda kod svake serije na našu objavu, kada po prilici može dobiti sve knjige.

Kako je velika nestašica u činovničkom osoblju, to smo bili prisiljeni da obustavimo kod nekih serija naših izdanja predplatu u mjesečnim obrocima. Primamo i dalje predplatu u mjesečnim obrocima kod onih serija, kod kojih je to izričito napomenuto. Kod svih ostalih serija primamo predplatu samo uz unapried plaćenu svotu u cielosti.

Sva izdanja Hrvatskog izdavalačkog bibliografskog zavoda opremljena su prvorazredno, i redovito u tvrdom uvezu.

Ujedno molimo naše poslovne prijatelje, da kod nas ne naručuju izdanja drugih nakladnika. Sve što smo mi izdali, nalazi se u ovom popisu, osim djela V. Nazora, koja se ne mogu više naručiti, jer je ciela naklada razprodana.

Zagreb, lipanj 1943.

Uprava
Hrvatskog izdavalačkog
bibliografskog zavoda
Zagreb, Zrinjevac 20

I. HRVATSKA ENCIKLOPEDIJA

Naša Enciklopedija, najveće i najrazkošnije hrvatsko književno djelo svih vjekova, po svojoj opremi i po svome sadržaju nadmašuje mnoga slična djela ostalih evropskih naroda. To veličanstveno djelo ponos je svakoga Hrvata i potreba svakog čovjeka, koji želi proširiti svoje znanje, dotjerati i iztančati svoj ukus te razviti svoje stvaralačke sposobnosti. Svi naši stručnjaci, a i mnogi strani, surađuju u Hrvatskoj Enciklopediji. Središnjem uredničtvu uspjelo je okupiti oko Hrvatske Enciklopedije preko 80 urednika i preko 500 suradnika.

Do sada su izašla tri svezka, koji obuhvataju rieči od *A* do *Cleveland*, a četvrti je pred izlaskom. Izlazak IV. svezka »Hrvatske Enciklopedije« i daljnjih svezaka bit će posebno objavljen predplatnicima preko novina, a isto tako i mogućnosti odpreme i dostavljanja.

Radi ratnih prilika zavod može uvezati samo onoliko svezaka Hrvatske Enciklopedije, koliko smo dobili predplatnika do konca svibnja 1943., pa smo radi toga prisiljeni obustaviti primanje

novih predplatnika. Čim se poboljšaju knjigovežke prilike, primat ćemo ponovno predplate. Dosadašnji predplatnici dobivat će djelo redovito.

Iz I. svezka »Hrvatske Enciklopedije« mogu se dobiti ovi posebni otisci:

Amerika

Anatomija (Prof. dr. Drago Perović)

Arapi

Povijest Austrije (Prof. dr. Ljudmil Hauptmann)

Ciena svakom otisku 20 Kn.

II. ZNANJE I RADOST

ENCIKLOPEDIJSKI ZBORNIK U 10 KNJIGA

U posve novom obliku i bogatoj opremi izdaje HIBZ djelo, koje će zacielo s najvećim zanimanjem dočekati hrvatski čitaoci sviju doba i staleža, a pogotovu naša mladež. Pod naslovom Znanje i Radost izlazi deset knjiga, koje će u cielosti sačinjavati pravu enciklopediju svega ljudskog znanja, umieća i djelovanja; godišnje izlazi jedna do dvie knjige, svaka s više od stotinu različnih članaka, prikaza i s nekoliko stotina slika, od kojih je jedan dio u boji.

Znanje i Radost sadržava bogat i raznolik sadržaj, prikazivan prema latinskoj izreci ludendo discimus — »igrajući se učimo«. Na zoran i lak način, s obiljem slika i crteža bit će obrađena najvažnija i najzanimljivija građa iz svih područja ljudskog stvaranja. Ta građa nije ukalupljena u kakav krut znanstveni sustav, nego se pojedini članci izmjenjuju nevezano i pružaju živahnu i šaroliku sliku ljudskoga znanja i umjetničkog stvaranja.

U nizu članaka i u stotinama slika obrađeno je blago, što ga je čovjek stvorio u području u m j e t n o s t i u svim vremenima i zemljama. Pri tom je, dakako, posvećena osobita pažnja hrvatskoj umjetnosti, i to svima njezinim granama: graditeljstvu, kiparstvu i slikarstvu. Čitaoci će upoznati u opisu i slikama sva najznačajnija djela svjetske i crkvene umjetnosti od najdavnijih davnina pa do danas. U poglavljima o g l a s b i bit će prikazani životopisi svih skladatelja i glasbenika te razvoj pučke i umjetne glasbe u pojedinim razdobljima i sredinama. Potanko će biti izložen razvoj k a z a l i š t a, a pogotovu hrvatskoga, uz životopise slavnih glumaca, prikaz kazalištne tehnike, scenografije, glume i sl.

Iz područja z n a n o s t i bit će obrađena naša Zemlja i sve pojave na njoj: tajnovito i gdjekad strašno djelovanje prirode, potresi, vulkani, oborine, klima, postanak kontinenta i oceana pa bezkrajni svemirski sviet planeta, zviezda, kometa i meteora. Razvoj i prikaz svih grana tehnike — strojarstva, građevinarstva, elek-

trotehnike, gradnje mostova, plovitbe zrakom i vodom — postat će jasan i pregledan s pomoću brojnih crteža i grafičkih prikaza.

Z n a n j e i R a d o s t prikazat će nadalje sve dragocjeno blago k n j i ž e v n o s t i čitavog svieta dajući pri tom dolično mjesto hrvatskoj književnosti. Uz životopise i prikaze o djelima pojedinih slavnih pisaca nalazit će se i bogat izbor njihovih najboljih pripovjedaka i pjesama, i to u prvom redu onakvih, koje su postale obće dobro čitavog čovječanstva.

Područje ž i v o t i n j s t v a, b i l i n s t v a i r u d a r s t v a prikazat će sva vječna i često neobična zbivanja u carstvu prirode, a onda i djelovanja č o v j e k a u prirodi u svim njegovim stupnjevima kulture i uljudbe. Razmotrit će se čovjekova briga za z d r a v l j e, borba protiv bolesti, a s tim u savezu prošlost i sadašnjost s p o r t a i tjelovježbe.

Liepa naša domovina dobiva u knjigama Z n a n j e i R a d o s t novu živu, bogatu i šaroliku sliku u opisima svih hrvatskih krajeva, narodnih nošnja i običaja. Stotine strana posve-

ćeno je poviesti i zemljopisu Hrvatske u opisu, slikama i zemljovidima. Sela i gradove, prirodne ljepote, znamenitosti i kulturne spomenike obradit će brojni prvi hrvatski stručnjaci za pojedina pitanja.

Posebno će se prikazati sva ona djela, koja vežu čovjeka s Bogom, a koja se očituju u crkvenoj znanosti, umjetnosti i karitativnosti. Kršćanstvo, islam i iztočnjačke vjere bit će opisane u svojim temeljnim zasadama i posljedcima na stvaranje pojedinih kultura.

Ovo jedinstveno djelo hrvatskog kulturnog života, uvezano u platno i ukusno opremljeno, bit će na ukras svakoj knjižnici, a sigurno će postati najmilije i najkoristnije štivo u svakoj kući, gdje će ga s veseljem čitati djeca, mladež i roditelji, crpeći iz njega znanje i radost.

Ministarstvo narodne prosvjete preporučilo je pod br. I. 1248/1942. Znanje i Radost svim državnim i posebničkim gimnazijama, učiteljskim i građanskim školama. U Znanju i Radosti, tom jedinstvenom djelu hrvatskoga

kulturnog stvaranja, surađuje stotinu pisaca, te velik broj hrvatskih likovnih umjetnika-slikara i ilustratora.

Od 1. lipnja ciena je čitavom djelu: tko unapried plati 3.500 Kn; u mjesečnim odplatama po 100 Kn djelo stoji 4.000 Kn. Pojedini svezak 500 Kn.

III. LIEPA NAŠA DOMOVINA

Pod ovim skupnim naslovom Hrvatski izdavalački bibliografski zavod izdaje šest velikih, prekrasnih albuma u bakrotisku i u knjigotisku u bojama. U albumima je prikazana ciela hrvatska domovina i hrvatska kultura. Nenadmašivom opremom i tiskom ovo bogatstvo slika uz popratno tumačenje prikazuje hrvatsku zemlju, hrvatska naselja, hrvatske narodne nošnje i hrvatsku umjetnost u XIX. i XX. stoljeću.

Knjiga će biti ukras svakog salona, čekaonice i radne sobe.

Izlaze ova djela:

1. Hrvatska zemlja;
2. i 3. Hrvatska umjetnost;
4. Hrvatske planine;
5. Hrvatske nošnje;
6. Hrvatska kultura.

Svi su primjerci tvrdo i ukusno uvezani. Ciena za svih 6 albuma (uvezanih u pet knjiga): Tko unapried plati cielu svotu 2.400 Kn. U mjesečnim obrocima (po 200 Kn) 2.600 Kn.

Ciena pojedinim svezcima:

1. Hrvatska zemlja	500 Kn;
2. i 3. Hrvatska umjetnost I/II .	800 Kn;
4. Hrvatske planine	500 Kn;
5. Hrvatske nošnje	300 Kn;
6. Hrvatska kultura	500 Kn;

Prva knjiga može se odmah dobiti. Ostale do konca godine.

IV. SUVREMENA HRVATSKA UMJETNOST

Mi Hrvati nismo do sada izdali ni jedne sistematske zbirke naših umjetnika, premda smo u XX. st. doživjeli pravi preporod i najbujniji cvat likovne umjetnosti. Na taj način naša javnost nije imala pravog dodira s našim stvaraocima, a to su osobito težko osjećali intelektualci u pokrajini, koji ne mogu posjećivati izložbe i galerije slika. Da bi što širi krug hrvatske javnosti upoznao likovna djela naših velikih umjetnika, Hrvatski izdavalački bibliografski zavod pokrenuo je zbirku »Suvremena hrvatska umjetnost«, u kojoj će objavljivati reprodukcije najznatnijih predstavnika suvremenog hrvatskog likovnog života.

U prvoj seriji izlaze ova djela:

1. Ivan Meštrović, *Religiozna umjetnost;*
2. Joza Kljaković, *Umjetnička djela;*
3. Jeronim Miše, *Naši dragi suvremenici,* portreti najznačajnijih hrvatskih suvremenih kulturnih radnika;
4. *Hrvatska pučka umjetnost* (vanredno izdanje).

Ciena za sve četiri knjige: Tko unapried plati cielu svotu: . . . . 1400 Kn;

Pojedinačno stoje:

Meštrović, Religiozna umjetnost . 500 Kn;

Sve ostale knjige po . . . . 350 Kn.

Sve knjige izaći će do konca 1943.

V. SUVREMENI HRVATSKI PISCI

Danas je knjiga najbolji prijatelj svakoga misaonog čovjeka. Nikada prije nisu ljudi tražili toliko knjiga kao što traže danas. To ćemo lako razumjeti, imamo li na umu, da je ponestalo kojekakvih zabava, kojima smo prije tratili vrieme, a sada tražimo snažne pobude, uzore i ideale, da ne malakšemo u sadašnjici. Danas zanima našu javnost, što misle i što osjećaju suvremeni pisci, kako gledaju na velika pitanja sadašnjice, i svaki čitalac želi u suvremenom stvaranju naći barem jedan dio svojih snova i želja.

Da doskoči toj potražnji za našim suvremenim hrvatskim piscima, Hrvatski izdavalački bibliografski zavod pokrenuo je neobično ukusno i bogato opremljenu knjižnicu »Suvremeni hrvatski pisci«, u kojoj će donositi djela pisaca, koji proživljavaju iste boli i radosti, koje i mi proživljavamo, i zato su nam i najbliži. Zato će u djelima, koja objavljujemo u ovoj knjižici, uživati i najizbirljiviji sladokusac i najskromniji čitalac. Kao i ostala izdanja, i ova je knjižnica opremljena s najvećom pažnjom, a sve su knjige uvezene u polukožu.

U 1943. izlaze dvie serije po šest knjiga. U prvoj seriji nalaze se ova djela:

1. Dragutin Tadijanović, *Tuga zemlje;* (nagrađeno)
2. Dobriša Cesarić, *Izabrani stihovi;* (nagrađeno)
3. Sudeta, *Pjesme I;*
4. Sudeta, *Pjesme II;*
5. Benešić, *Kritike i članci;*
6. Begović, *Feljtoni.*

U drugoj seriji nalaze se ova djela:

1. Sudeta, *Proza I;*
2. Sudeta, *Proza II;*
3. Šop, *Za kasnim stolom* (pjesme);
4. Šop, *Tajanstvena prela* (proza);
5. Maraković, *Ars rediviva;*
6. Wiesner, *Pjesme.*

Ciena svakoj seriji:

Tko unapried uplati cielu svotu . 700 Kn.

Pojedinačno stoje:

Tadijanović, Tuga zemlje . . . 140 Kn;
Sudeta, Pjesme I, Pjesme II, Proza I, Proza II — svaka knjiga po . . . . 150 Kn;
Cesarić, Izabrani stihovi . . . 100 Kn;
Wiesner, Pjesme . . . . 100 Kn;
Benešić, Kritike i članci . . . . 150 Kn;
Begović, Feljtoni . . . . 180 Kn;
Šop, Proza i Pjesme, svaka knjiga po . . . . 150 Kn;
Maraković, Ars rediviva . . . . 150 Kn.

Prva serija se može ciela odmah dobiti; druga serija će biti gotova do konca mjeseca listopada.

VI. HRVATSKA MISAO I RIEČ KROZ STOLJEĆA

Ako je kojoj zbirci naših izdanja svrha, da poveže sva Hrvatska pokoljenja kroz stoljeća s današnjim pokoljenjem, to je u prvom redu svrha ove naše zbirke. Želimo ovim izdanjima dočarati sliku bliže i davnije prošlosti, da bi smo na taj način prinieli jačanju hrvatske kulturne sviesti.

I. serija:

1. Lj. Karaman, *Živa starina;*
2. Neustädter, *Ban Jelačić i događaji u Hrvatskoj od g. 1848. I;*
3. Ignjat Brlić, *Pisma sinu Andriji Torkvatu 1.;*
4. J. Horvath, *Hrvatska u baroku;*
5. *U dragom kraju* (njemački putopisci o hrvatskim zemljama);
6. Kukuljević, *Putne uspomene.*

Knjige pod brojevima 2, 3 i 5. mogu se odmah dobiti; ostale moći će se dobiti u mjesecu kolovozu o. g.

II. s e r i j a:

1. Ignjat Brlić, *Pisma sinu Andriji Torkvatu II.;*

2. *Sladki naš kaj, I;*

3. *Sladki naš kaj, II;*

4. Đuro Szabo, *Razprave i članci;*

5. *Hrvatski pejsaž;*

6. *Hrvatska pisma kroz stoljeća.*

Knjiga pod 1 može se odmah dobiti; ostale knjige bit će gotove najkasnije do konca mjeseca kolovoza. Upozoravamo dosadašnje predplatnike, da smo iz razloga, koji su izvan našeg dohvata, morali već po drugi put mienjati program ove knjižnice. Knjige, koje sada objavljujemo, izaći će bez zapreka.

Ciena za I. i II. seriju, tko unapried plati, 1200 Kn. Prva serija zasebno stoji 600 Kn, a druga 700 Kn. Pojedine knjige stoje:

I. serija:		II. serija:	
1. . . .	130 Kn	1. . . .	120 Kn
2. . . .	140 Kn	2. . . .	130 Kn
3. . . .	120 Kn	3. . . .	130 Kn
4. . . .	130 Kn	4. . .	180 Kn
5. . . .	100 Kn	5. . .	180 Kn
6. . . .	130 Kn	6. . .	160 Kn

VII. SVJETSKI KLASICI

Kao poduzeće, koje služi samo kulturnim težnjama i probitcima hrvatskoga naroda, Hrvatski izdavalački bibliografski zavod, uz veliko množtvo hrvatskih knjiga, da je našoj javnosti i najizabranija djela svjetske književnosti, dakle djela, koja su postala najvećim blagom svega čovječanstva i potrebom svakoga obrazovanoga čovjeka. Dajemo u toj knjižnici najbolje od najboljega. Svi velikani svjetske književnosti, počevši od najstarijih do najnovijih vremena, bit će prikazani hrvatskim čitačima.

I. s e r i j a:

1. Goethe, *Ifigenija na Tavridi* (razprodano);

2.—5. Cervantes, *Don Quijote della Mancha*; (s Dorrèovim ilustracijama!);

6. Racine, *Fedra* (razprodano);

Ifigeniju je preveo prof. Kombol, Don Quijotea Velikanović u preradbi prof. Jelašića, a Fedru T. Prpić.

II. s e r i j a:

1. Balzac, *Zbirka starina* (preveo dr. R. Maixner);

2. Heinrich Kleist, *Pentesileja* (tragedija, preveo u stihovima M. Begović);

3. Shakespeare, *Koriolan* (preveo M. Bogdanović);

4. Turgenjev, *Izabrane novele* (preveo J. Badalić);

5. Racine, *Andromaka* (preveo T. Prpić);

6. Cervantes, *Uzorite novele* (preveo J. Tabak).

Svi primjerci su razkošno uvezani, u polukožu. Ciena za 4 knjige Cervantesova Don Quijotea 600 Kn.

Ciena drugoj seriji 900 Kn. Ne primaju se predplate na mjesečne obroke.

Ciena za pojedine knjige druge serije:

1. Balzac, Zbirka starina . . . 150 Kn;

2. Kleist, Pentesileja . . . . . 130 Kn;

3. Shakespeare, Koriolan . . . . 140 Kn;
4. Turgenjev, Izabrane novele . . 160 Kn;
5. Racine, Andromaha . . . . . 140 Kn;
6. Cervantes, Izabrane novele . 150 Kn.

VIII. JUNACI MISLI I DJELA

Hrvatski izdavalački bibliografski zavod prihvatio se dužnosti, da svoj rad proširi i produbi u svim pravcima znanja i umieća: stoga objavljuje strana i domaća književna djela, a naročito ona, na kojima oskudievamo, a to su autobiografska djela (pisma, uspomene), monografije i životopisi naših i stranih velikana. Kako bi hrvatski čitaoci upoznali velike ljude i velika djela kulturne Evrope, HIBZ je odlučio, da u zbirci »Junaci djela i misli« preda hrvatskom narodu odlične životopise onih majstora duha (pera, kista, dlieta, vladanja i t. d.), kojih ugled danomice sve više raste, što se od njih vremenski više udaljujemo. Ova će nas zbirka upoznati s intimnim životom tih velikana, a svaka će knjiga biti mala enciklopedija o zemlji, suvremenicima, poviesti i zanimljivim danima, u kojima je taj genij radio, patio ili se veselio.

Današnje čitaoce zanima osobni život umjetnika, o kojima se govori čak u dnevnoj štampi. Odatle na svjetskom književnom tržištu go-

lem broj monografija, životopisa, podataka, pisama, romansiranih biografija, čak i više manje vjerojatnih ili nevjerojatnih romana o ljudima, kao što su Miguel Cervantes, Leonardo, Michelangelo, Shakespeare, Kralj Sunce — Luj XIV., Franjo Asiski i t. d. U doba nedaća i nevolja obraćaju se ljudi, kao izvoru energije i utjehe, velikodušnim i širokogrudnim umjetnicima, propovjednicima snage i predanosti, kojima je »liepa stvar veselje zanaviek«.

Da doskoči toj životnoj potrebi, HIBZ je počeo objelodanjivanjem sjajnih životopisa i monografija. Izabravši one najveće iz pojedinih zemalja, zbirka »Junaci misli i djela« bit će neobično zanimljiva i raznolika. Zabavna i poučna. Međutim to ne će biti tek izvještačene reportaže i romansirane biografije. Pisci ovih životopisa majstori su pera, ali i temeljiti poznavaoci svog »materiala«, a građa, koju iznose, istinita je i zanimljiva. Na pr. život nesretnog smijača Miguela Cervantesa tako je vrtoglav i vagabundski šarolik, da se ne treba udaljivati od zbilje, koju je doživio, koja ga je lomila i slomila u njemu sve, osim — bolnog smieha. To isto vriedi i za »sveto vagabundstvo« (Papini) sv. Franje iz Assisija, za kolosa Shakespearea, Michelangela i t. d.

Zbirka »Junaci misli i djela« bit će velik poklon svakom Hrvatu našeg vremena. Knjige će biti najrazkošnije opremljene i urešene reprodukcijama svjetlopisa i umjetničkih slika.

Prva serija »Junaka misli i djela« donosi biografije četvorice velikana pera, djela, političke spretnosti i kista:

Babelon, *Cervantes;*

Lacour-Gayet, *Napoleon I.—II.;*

Bertrand, *Louis XIV.;*

G. Calvi, *Leonardo.*

Ciena:

Tko unapried plati 850 Kn.

Ciena pojedinih knjiga 200 Kn. Ne primaju se predplate na mjesečne obroke. Mogu se naručiti i pojedine knjige.

IX. OTAC DOMOVINE GOVORI

Svečano izdanje velikog četvrtinskog formata, sadrži najvažnije predstavke, govore, razprave i članke dra Ante Starčevića, koje je sabrao i priredio sveuč. prof. dr. Blaž Jurišić pod nadpisom: Ante Starčević, *„Izabrani spisi"*.

Ovo djelo je razkošno opremljeno, tiskano na finom papiru, preglednim i čitkim slovima, obasiže 564 stranica i osam umjetničkih priloga s reprodukcijama dokumentarnih slika iz Starčevićeva života i najvažnijih djela hrvatskih umjetnika, koji prikazuju lik Otca domovine.

Čitava golema građa, koja je sabrana u ovom djelu, sređena je pregledno, pa najprije dolaze Predstavke, zatim Govori, onda sliede Razprave, Članci, Satire, Pisma (navlastna i javna), Iskrice (narod, država, družtvo), Programi i napokon Oporuka. Iza toga dolazi urednikov esej o Otcu domovine, a onda su na kraju još dodani životopisni podatci, podpun popis svih djela dra Ante Starčevića te bibliografija o Anti Starčeviću.

»Izabrani spisi« Ante Starčevića do sada su najvažnije i najpodpunije djelo o Otcu domovine i njegovoj nauci.

Ciena 500 Kn.

X. UKUPNA DJELA FRANA GALOVIĆA

To su djela jednoga od najiztaknutijih književnih talenata, koji su se javili u hrvatskoj književnosti uoči prvoga svjetskoga rata. Iza sebe je ostavio veliko bogatstvo lirike, pripoviesti, drama i feljtona, od kojih je Hrvatski izdavalački bibliografski zavod već izdao u prvoj seriji 8 knjiga, a u drugoj seriji dvie knjige, i to:

1. *Pripoviesti I;*
2. *Pripoviesti II;*
3. *Drame I;*
4. *Drame II;*
5. *Drame III;*
6. *Drame IV;*
7. *Drame V;*
8. *Članci i kritike;*
9. *Pjesme I;*
10. *Pjesme II.*

Ciena za prvu i drugu seriju iznosi:

1. Tko uplati sve najednom: 1000 Kn;
2. Ciena pojedinim svezcima:

1. 160 Kn; 2. 130 Kn; 3. 120 Kn; 4. 130 Kn; 5. 100 Kn; 6. 180 Kn; 7. 150 Kn; 8. 200 Kn; 9. 100 Kn i 10. 100 Kn.

XI. UKUPNA DJELA AUGUSTA HARAMBAŠIĆA

Bard stranke prava bio bi danas možda zaboravljen, da ne žive i u sadašnjem naraštaju njegove davorije. Tko ne pozna onu: »Pojmo pjesmu, mili druzi, pjesma nam je srdca jek«, ili »Planula zora, svanuo dan, sve se iz noćnog mrtvila budi«? Možda i ne znaju oni po selima, što pjevaju »Težke noći, težke misli, što mi mlado srdce more«, da je te stihove spjevao August Harambašić... Ostao je živ u pjevanoj pjesmi, a vrieme je, da se sačuvaju ukupna djela pjesnika, koji je za života dočekao velike triumfe, glas hrabrog borca, tamnicu i na koncu nehaj, uviek u težkoj borbi za život, dok ga nije napokon zatekla tužna smrt.

Počeo je stvarati u vrieme, kad se snažno razmahala Starčevićeva nauka o slobodnoj Hrvatskoj. Pomogao je svojim revolucionarnim pjesmama uspjehu te misli, no slomila ga je tamnica, u koju je pao radi pjesme u prozi »Tri molitve«. U osamdesetim godinama prošloga vieka bio je Harambašić najpopularniji

hrvatski pjesnik. To je doba njegovih lirsko-patriotičkih knjižica: »Ružmarinke«, »Nevenke«, »Tugomilke«, »Slobodarke«. Naučio je od Preradovića, Šenoe i Jorgovanića pisati domoljubne i ljubavne pjesme, a od njega je učio Kranjčević. Harambašić je stepenica na uzponu hrvatskog pjesničtva, koje se razvijalo organski, kao odraz svoga vremena, u kojem je nastajalo.

Kad su mu g. 1895. izišle u »Matici Hrvatskoj« Izabrane pjesme, bio je već gotovo završio svoje pjesničko stvaranje. Njegova vještina u kovanju stihova bila je toliko na glasu, da su za bilo kojugod priliku ili proslavu od njega tražili pjesmu: nadgrobnu, jubilarnu, proslov u stihovima, koračnicu i makar kakvu prigodnicu. Vladajući čistim hrvatskim jezikom uz dobar naglasak umio je kao iz rukava iztresti ritmički dobro složeni sastavak, što se od njega tražilo. Dakako da to nije uviek bila poezija, no uviek je to bio dokumenat vremena.

Manje je poznat Harambašić kao pisac »Smilja i kovilja«, pjesmica i priča za djecu,

premda je tu stvorio prave bisere tankoćutne proze i vedrih stihova. Još je manje poznato njegovo oštro pero u političkoj satiri, a zaboravljene su njegove duboko osjećajne pjesničke pripoviesti.

Kao djelatni političar izticao se u hrvatskom saboru živim govorima, kojima je kao opozicionalac znao biti neugodan Khuenovoj vladi.

Proveo je gotovo cieli svoj život u oskudici, a kad je napokon kao odvjetnik i narodni zastupnik možda mogao smiriti živce, izdala ga snaga. Radio je iznad svojih sila. Kao mladić od 20 godina uređuje najrazkošniji hrvatski književni list »Hrvatsku Vilu«, zatim »Balkan«, pa »Preporod« i »Prosvjetu«, izdaje svoje priepovode u svezcima, uređuje dnevne novine boreći se za kruh. Da se uzdrži na životu, prevodi sa stranih jezika u stihu i u prozi. Od Harambašićevih prievoda sa svih slavenskih jezika, s njemačkoga i francuzkoga dala bi se sačiniti omašna knjižnica. Prevodio je za kazalište drame, opere i operete, sastavljao librete — sve za skroman honorar.

Da se nanovo oživi zanimanje za rad toga neobično marljivoga, plodnog i mnogostranog pjesnika, izdaje Hrvatski bibliografski izdavački zavod njegova ukupna djela u 10 svezaka. Ti svezci obuhvataju:

1. *Lirika I.* (1877.—1881.);
2. *Lirika II.* (1882.—1885.);
3. *Lirika III.* (1886.—1902.);
4. *Pjesničke pripoviesti;*
5. *Libreta i prievodi;*
6. *Dječje pjesme i priče;*
7. *Šala i satira;*
8. *Govori;*
9. *Dopisi i članci;*
10. *Kritike, književna proza i životopis.*

Ciena:

1. Tko unapried plati cielu svotu: 1300 Kn.
2. Pojedinačno stoji: I. sv. 140 Kn; II. sv. 180 Kn; III. sv. 180 Kn; IV. sv. 130 Kn; V. sv. 150 Kn; VI. sv. 120 Kn; VII. sv. 180 Kn; VIII. sv. 170 Kn; IX. sv. 130 Kn i X. sv. 140 Kn.

Predplate na mjesečne obroke ne primamo.

XII. UKUPNA DJELA RIKARDA JORGOVANIĆA

Ljubimac Franje Markovića i Augusta Šenoe Rikard Jorgovanić, nekoč velika nada hrvatske književnosti, danas je zaboravljen. Njegovih djela nema ni u knjižarama ni po antikvariatima. Tek u antologijama sretnemo po koju njegovu pjesmu, a te su pjesme nadahnule i Harambašićevu rodoljubnu vilu.

Zar nisu divni ovi Jorgovanićevi stihovi »Domovini«:

Miroljubnu na tebe, majko sveta,
Navalila je đavla divlja četa
I rukom krvavom i rukom blatnom
Za krunom posegla ti s glave zlatnom
I ubojničkim mačem svrgla na to
Tvoj plašt — tvoj kraljevski u crno blato . . .

Zar ta slika hrvatske majke nije našla odjeka u Harambašićevim poznatim stihovima »Hrvatskoj«:

Sa tebe su strgli kraljevsko odielo,
Izranili tvoje božanstveno tielo,
Robinja si tužna, mučenica prava:
Izdajom i zlobom svezali ti ruke,
Al te moje srdce ipak obožava.

Taj mladi pjesnik umro je sa 27 godina (24. X. 1880.), a ostavio je za sobom osim zbirke pjesama nekoliko romana i blistavih feljtona, zakopanih u novinama. Starije će se pokoljenje još sjećati njegovih zanimljivih priča, što su izlazile u »Viencu«, a kasnije u izdanju Strmeckoga, tih priča i romana, u kojima ima toliko vedrine i ljubkoće kao ni u jednoga dotadašnjeg hrvatskog pisca. Njegovi romantični junaci i junakinje i kada pate, ne jadikuju, a i nesreća je njihova ogrnuta koprenom blagosti i topline. Bez zlobe, bez satire, ni u tuzi ne poznaju pesimizma. Jorgovanić je u svojim romanima sladak kao Greuze u slikama, kao Mozart u glasbi.

Vriedno je, da se nanovo čuje taj glas, da se sjetimo, kako se moglo pisati baš tako istinito

i duboko proosjećano, a da se niesu morali ni bieda ni zlo ni bolest gledati s očajem i mržnjom. Bilo je nekoć to suvremeno, no premda je u nepovrat pošlo, ipak to viđamo i čujemo u romantičnoj operi i glasbi.

Ukupna Jorgovanićeva djela u izdanju Hrvatskog bibliografskog zavoda bit će sadržana u šest svezaka.

Ti svezci obuhvataju:

1. *Pjesme*, 1871.—1880;
2. *Mlinarska djeca*, (1873., Divlja djevojka 1874.);
3. *Crne niti*, (Ženske suze, Na jezeru, Ljubav na odru);
4. *Žena i ljubovca*, (1878.; Čovjek bez srdca, 1878.);
5. *Za jedan časak radosti*, 1879. (Stella Raiva, 1880., Iz pensionata, 1880., Gavan, 1880.;
6. *Feljtoni* 1873.—1880. (životopis).

1. Tko unapried najednom plati: 740 Kn;
2. Pojedine knjige stoje: I. 125 Kn; II. 150 Kn; III. 140 Kn; IV. 150 Kn; V. 150 Kn; VI. 120 Kn.

XIII. IZABRANI SPISI ČEDOMILA JAKŠE

Jedan od osnivača hrvatske moderne kritike, Čedomil Jakša, obrazovan i učen pisac, čovjek ukusa i smisla za liepo, koji je vrlo mnogo prinio, da se u novijem hrvatskom književnom stvaranju stao sve više cieniti estetski momenat, ostao je do danas nepristupačan hrvatskim čitačima, jer su svi njegovi radovi porazbacani po različitim časopisima. Sada će biti sabrani i pregledno sređeni svi njegovi najvažniji radovi u četiri svezka, i to:

1. *O književnosti*
2. *Studije*
3. *Prikazi*
4. *Iz stranih književnosti*

Osim toga će biti u jednom od tih svezaka pridodana studija o Čedomilu Jakši s podpunom bibliografijom i literaturom te kritične bilježke o ovom izdanju.

Ciena cieloj seriji 600 Kn, ako se unapried plati.

XIV. ZEMLJE I NARODI

Ratni događaji prisilili su sve intelektualce, koji žele s razumievanjem pratiti prilike u svietu, da posegnu za djelima o različitim zemljama i narodima, kako bi, poznavajući njihove ekonomske prilike i političku prošlost, mogli nepristrano prosuđivati njihovo sadašnje stanje i nastojanja. Hrvatska književnost je vrlo siromašna na takvim djelima. Poslije već zastarjele Matičine obće poviesti i zemljopisa mi nismo imali ni jedan znatniji pokušaj, koji bi pružio hrvatskoj javnosti solidne i objektivne prikaze stranih zemalja i naroda. Da izađe ususret našoj javnosti, HIBZ je pokrenuo novu knjižnicu *„Zemlje i narodi“*, u kojoj će donositi djela odličnih stručnjaka iz poviesti i zemljopisa. U prvoj seriji objavljujemo tri djela u pet knjiga, i to djelo prof. Waltera Hirscheberga, *Etnologija* (prievod prof. dra. M. Tkalčića), glasovito djelo prof. Hainischa, *Poviest Rusije* (dvie knjige, prievod prof. dra. M. Tkalčića) i prvorazredno djelo prof. J. Macureka, *Poviest Madžarske* (u dvie knjige, prievod prof. V. Žica).

Tko unapried plati cielu svotu, dobit će svih pet knjiga za svotu od . . . . 750 Kn

Pojedinačno će stajati:

1. Etnologija . . . . 70 Kn
2. Poviest Rusije, I dio . . . . . 200 „
3. Poviest Rusije, II dio . . . . . 200 „
3. Poviest Madžarske, I dio . . 200 „
5. Poviest Madžarske, II dio . . 200 „

Pojedinačne knjige prodavat će se nakon izlazka iz tiska. Ciela prva serija bit će dotiskana do kraja mjeseca listopada 1943.

XV. ZNANSTVENA KNJIŽNICA

Hrvatski učenjaci i znanstveni radnici su do sada vrlo težko mogli objavljivati svoja djela, jer je bilo težko naći nakladnika, a tiskanje znanstvenih djela je vrlo skupo. Radi toga je Hrvatski izdavalački bibliografski zavod pokrenuo »Znanstvenu knjižnicu«, u kojoj će donositi razprave i znanstvena djela iz najrazličitijih područja ljudskoga zanimanja, ali uviek takva djela, koja će biti od zanimanja za širu javnost s obzirom na izbor tema i način pisanja. Do sada je izašla u »Znanstvenoj knjižnici« razprava dra Marka Foteza *Stjepan Miletić*. Ostala djela u ovoj knjižnici objavit će se naknadno.

Ciena knjizi *Stjepan Miletić* jest 120 Kn.

XVI. HRVATSKI PISCI NA STRANIM JEZICIMA

Prievodi najznačajnijih djela hrvatske književnosti na stranim jezicima. Ovi su prievodi namienjeni u prvom redu strancima, ali će odlično poslužiti i našoj publici za učenje stranih jezika.

U prvoj seriji dolaze ova djela:

1. M. Budak, *Novellen* (njemački, izašlo);
2. V. Nazor, *L'orso Brundo* (tal., izašlo);
3. L. Salvini, *Il Melograno* (antologija suvremenih hrvatskih pjesnika na tal. jeziku, izašlo);
4. Domjanić, *Heiden blüht* (na njemačkom, izašlo);
5. *La Croatie et l'Europe* (Hrvatska i Evropa) (eseji, na franc. jeziku).

Knjige se prodaju pojedinačno:

1. Budak — 120 Kn; 2. Nazor — 120 Kn; 3. Salvini — 120 Kn; 4. Domjanić — 120 Kn; 5. Hrvatska i Evropa — 150 Kn — ili svih 5 knjiga zajedno tko unapried plati, 500 Kn.

1—4 knjige mogu se dobiti odmah.

5. knjiga izaći će iz tiska u mjesecu rujnu ove godine.

XVII. LEKSIKON PREHRANE

Danas je već i u najšire slojeve naroda prodrla spoznaja, da hrana može biti i najspasonosniji liek, ali i najljući otrov. Ljudi to danas pomalo uviđaju, ali je njihovo znanje oskudno. Toj oskudici podpuno će doskočiti »Leksikon prehrane«. Mnogom svojem čitaocu odkrit će nov pogled na život, donieti mu olakšicu, a mnogome i spas, pogotovu danas, kad je pitanje prehrane postalo osjetljivo. »Leksikon prehrane« bit će najbolji savjetnik u nastojanju oko održnja zdravlja i da se svladaju prehranbene potežkoće, koje su često pogubne samo iz neznanja. Nije moguće dovoljno naglasiti, koliko »Leksikon prehrane« može pomoći obćem rješavanju životnih pitanja upravo našeg hrvatskog gospodarstva i u političkoj organizaciji naroda. Prehranbena pitanja stožer su svakoga gospodarskog, dakle i političkog stvaranja. Tiču se narodne cjeline kao i pojedinih družtvovnih razreda.

Pisac »Leksikona prehrane«, sveučilištni profesor dr. Ernest Mayerhofer već je g. 1920. nastojao stvoriti i popularizirati novu sintetičku

nauku o prehrani. Njegov je rad danas priznat u čitavom znanstvenom svietu, osobito u Njemačkoj, gdje je stručna kritika vrlo povoljno ocienila njegova djela i težnje. Dakako veliki učenjak i europski pionir na polju prehranbene nauke izradio je svoj »Leksikon prehrane« tako, da bude pristupačan svakome. Golema znanstvena građa obrađena je u obliku leksikona abecednim redom. Tu je obuhvaćeno sve, i s obzirom na količinu i s obzirom na kakvoću ljudske hrane, iz područja kuhinje i smočnice, dietetike i medicine, a iz izkustva ratarstva, kemije, prirodoznanstva, trgovačke tehnologije, lova, kulinarstva, geografije, etnografije, jezikoslovlja, religije i t. d. U pojedinim člancima obrađene su sve vrsti hrane njihova narav, podrietlo, proizvodnja, upotreba, patvaranje, biologijsko značenje i dr.

To djelo je potrebno i marljivoj kućanici i mladoj djevojci građanskoga i seljačkoga staleža, koja se sprema ući u život. Ono će biti dragocjen priručnik liečniku, ljekarniku, veterinaru i higieničaru. Bez »Leksikona prehrane«

ne će moći biti ni jedan pučki učitelj, uobće ni jedan odgojitelj naroda. Taj leksikon bit će knjiga poticaja za svakoga trgovca, gospodara, šumara, vinogradara, vrtlara i tvorničara.

»Leksikon prehrane« knjiga je života, jer nam osigurava veći i zdraviji obrok kruha našega svagdanjega.

Ciena je djelu u predplati, tko plati sve unapried, 700 Kn, a u predplati na obročno plaćanje 800 Kn, t. j. 4 mjesečna obroka po 200 Kn.

Zahtievajte posebni književni oglas »Leksikona prehrane«!

XVIII. STVARANJE I RAZTVARANJE SREDOVJEČNE EVROPE

Pod vještom rukom sveuč. profesora dra Ljudmila Hauptmanna, ovoga majstora pera i učenjaka razodkriva se pred nama najzanimljivije doba evropske poviesti: doba nastajanja evropskih naroda, razvijanja velikih i malih država, cvata neobično zanimljivoj družtvovnog poredka. To je doba rađanja i stvaranja Evrope.

Cielo se djelo čita kao napeti roman, a u isti mah ono je znanstveno i temeljito. Možemo bez pretjerivanja kazati, da je riedko kada naša poviestna nauka dala ovako temeljito i privlačivo djelo.

Knjiga je opremljena razkošno, s množtvom slika, crteža i geografskih karata i tvrdo uvezana.

Ciena knjizi:

Tko najednom plati prije izlazka djela, 300 Kn.

Nakon izlazka knjiga će stajati 400 Kn.

XIX. ČASOPISI

U cilju, da strani sviet obavješćuje o hrvatskom kulturno mživotu, u prvom redu književnom i umjetničkom, HIBZ izdaje povremeni časopis **Croatia,** bogato ilustriran i opremljen. Ciena godišnje 150 Kn, pojedini broj 30 Kn.

Da unapriedi našu poviestnu nauku, zavod je pokrenuo **Časopis za hrvatsku poviest,** koji izlazi u 4 svezka, od kojih svaki obseže najmanje 6, a najviše 12 araka.

Časopis uređuju: Dr. Miho Barada i dr. Ljubo Karaman. — Godišnja predplata 200 Kn.

XX. OBITELJSKO KOLO

Da bismo udovoljili ljubiteljima liepo opremljenih vriednih knjiga, spojili smo nekoliko naših serija u jedno kolo od 18 knjiga, koje će biti svojim sadržajem i svojom opremom krasan ures svake hrvatske kuće. U ovom kolu naći će članovi obitelji ono, što žele: djela visoke pjesničke vriednosti, poučna djela, romane i pjesme. Sva su djela solidno i razkošno opremljena.

Obiteljsko kolo knjiga HIBZ-a sačinjavaju ova djela:

1. Razkošno opremljena antologija »42«;
   Ciena 60 Kn
2. Sida Košutić, *Vjerenička žetva* (pjesme u prozi, nagrađeno!)
   Ciena 60 Kn
3. Paola Drigo, *Maria Zej* (roman)
   Ciena 120 Kn
4. Ivana Brlić-Mažuranić, *Priče i bajke* (dosada neobjavljeni radovi) s crtežima i slikama u bojama V. Žedrinskoga.
   Ciena 200 Kn

5. Ćiro Truhelka, *Uspomene jednog pionira*, neobično vriedna knjiga uspomena iz vremena hrvatske poviesti.
   Ciena 110 Kn
6. Antun Nemčić, *Putositnice*, svezak I.
   Ciena 120 Kn
7. Antun Nemčić, *Putositnice*, svezak II sa množtvom prekrasnih ilustracija
   Ciena 120 Kn
8. Matić, *Hrvatski pisci iz Slavonije u XVIII. st.* antologija najboljih književnih radova hrvatskih pisaca iz Slavonije uoči preporoda.
   Ciena 120 Kn
9. Zoranić, *Planine* (u priredbi prof. V. Štefanića), prvi hrvatski roman u pjesmi i prozi, djelo protkano dubokim rodoljubljem. To je jedno od najznačajnijih djela stare hrvatske književnosti. Ciena 120 Kn
10. *Rod Oršića*, putni izvještaj Franje Oršića iz 17. st. te memoari Adama grofa Oršića iz 18. i 19. st., zajedno s poviestnim prikazom obitelji Oršića Slavetićkih.
    Ciena 130 Kn

11. Puškin, *Priča o caru Saltanu* i *Priča o zlatnom pjetliću*, crteži V. Žedrinskoga. Preveo T. Prpić. Ciena 80 Kn
12. Angel Karalijčev, *Anica*, crtež od Ilije Beškova. Ciena 80 Kn
13. J. C. Hronsky, *Zlatna kiša*, crteži K. Ondreičke, preveo J. Nikšić. Ciena 80 Kn
14. Elin Pelin, *Jan Bibijan*, crteži M. Nikiforova, preveo J. Živković. Ciena 80 Kn
15. T. Prpić, *Trs nad trsovima* (u stihovima), slike F. Vaića. Ciena 100 Kn
16. B. Verbicki, *Pjesmica zemlje*. Slike A. Verbicki. Ciena 100 Kn
17. Z. Jušić Seunik, *San male Bubice*. Slike V. Filakovca. Ciena 100 Kn
18. Z. Špoljar, *Tri naranče i druge priče*. Slike A.Maurovića. Ciena 100 Kn

Ukupna ciena cielog kola iznosi 1870 Kn

Tko naruči cielo kolo i plati unapried, dobije cielo kolo za cienu od 1500 Kn

Od početka mjeseca srpnja moći će se dobiti sve knjige.

XXI. VEDRA KNJIGA

Ako na mlađima sviet ostaje, moramo se za najmlađe starati, da budu duhovno i tjelesno jaki. Djela te vrsti prave su blagodat, za duh i srdce, osobito, kad su ih napisali umjetnici, koji mogu spojiti sviet bajke i priče s duboko proćućenim ljudskim osjećajem.

Da bi zadovoljio duhovne potrebe svojih mladih čitača i čitatelja, HIBZ je pokrenuo posebnu knjižnicu V e d r a k n j i g a, u kojoj će donositi prvorazredna djela domaće i strane književnosti u praktičnoj i ukusnoj opremi.

U prvoj su seriji izašla ova djela:

1. Puškin: *Priča o caru Saltanu* i *Priča o zlatonm pjetliću*, crteži V. Žedrinskoga, preveo T. Prpić;
2. Angel Karalijčev, *Anica*, crteži od Ilije Beškova;
3. J. C. Hronsky, *Zlatna kiša*, crteži od K. Ondreičke, preveo J. Nikšić;
4. Elin Pelin, *Jan Bibijan*, crteži od M. Nikiforova, preveo J. Živković.

Ciena:

Sve četiri knjige, ako se zajedno naruče i unapried plate, stoje 300 Kn.

Svaka knjiga 80 Kn.

Druga serija »Vedre knjige« donosi izvorna djela hrvatskih pisaca sa slikama hrvatskih umjetnika.

5. Tomislav Prpić, *Trs nad trsovima* (u stihovima, slike Fedora Vaića);
6. Boris Verbicki, *Pjesmica zemlje.* (slike Antonije Verbicki);
7. Zdenka Jušić Seunik, *San male Bubice* (slike Vladimira Filakovca);
8. Zlatko Špoljar, *Tri naranče i druge priče* (slike Andrije Maurovića).

Omote u bojama za sve knjige izradio je Vladimir Žedrinski.

Ciena pojedinom svezku druge serije »Vedre knjige« 100 Kn.

Čitava serija zajedno stoji 340 Kn.

XXII. PREUZETO U NAKLADU HIBZ-a

Kod Hrvatskog izdavalčkog bibliografskog zavoda mogu se dobiti ova djela, koja je zavod preuzeo u svoju nakladu od drugih izdavača:

Aldous Huxley, *Maslina i drugi eseji.* Preveo Vinko Krišković. Ciena 80 Kn

Dr. Ivo Horvat, *Die Pflanzenwelt Kroatiens.* Ciena 20 Kn

DJELA U PRIPREMI

Osim djela, navedenih u prvom dielu ovoga književnoga oglasa, koja su dobrim dielom tiskana ili se nalaze u tisku, sprema Hrvatski izdavalački bibliografski zavod još čitav niz velikih i znatnih izdanja, koja će mnogo prinieti napredku hrvatskoga kulturnoga stvaranja. Budući da se tu uglavnom radi o djelima, za koja je potrebno mnogo znanstvenih i kritičkih predradnja, proći će više vremena, dok se sva ta najavljena djela prirede za tisak. Za sada se zadovoljavamo samo time, da svoje predplatnike i čitatelje obaviestimo o knjigama, koje se izrađuju u Hrvatskom izdavalačkom bibliografskom zavodu.

1. Riečnik hrvatskoga književnoga jezika. Na ovom djelu, koje će obrađivati novi i živi hrvatski književni jezik na osnovi građe, koja se uzima iz djela hrvatskih pisaca, pjesnika, učenjaka, publicista i novinara 19. i 20. stoljeća, te iz pojedinih hrvatskih narječja, radi čitav niz stručnjaka pod uredničtvom profesora dra Stjepana Ivšića, dra Blaža Jurišića i Stjepana Pavičića.

2. Hrvatska Bibliografija. Hrvatska bibliografija je na široko zasnovano djelo za znanstvenu porabu, a obuhvatit će, sve što su Hrvati ikada napisali na hrvatskom i drugim jezicima, te što je o Hrvatima pisano bilo gdje u svietu. Kod hrvatskih djela bit će uzete u obzir ne samo posebne knjige, nego i članci i razprave po časopisima. I na ovom djelu radi već blizu dvie godine nekoliko stručnjaka pod uredničtvom upravitelja narodne i sveučilištne knjižnice u Zagrebu dra Mate Tentora.

3. Opera latina scriptorum croatorum. U poviesti i kulturi hrvatskoga naroda zauzima osobito vidno mjesto latinski jezik, kojim su se sve do pred stotinu godina služili učeni slojevi hrvatskoga naroda i na tom jeziku pisali brojna pjesnička, filozofska poviestna i druga djela. Budući da su posredstvom univerzalnoga latinskoga jezika ta djela postala obćom svojinom zapadnoga kulturnoga svieta, vriedno je, da se i mi danas upoznamo s time, što su naši velikani u prošlosti stvarali na latinskom jeziku, i da stranom svietu pružimo dokaze o našem

sudjelovanju u zajedničkoj europskoj zapadnoj kulturi.

Predviđeno je, da će u ovoj zbirci izlaziti godišnje po četiri svezka, a priređivat će ih prvi hrvatski stručnjaci.

4. Leksikon pomorstva. Ovo je prvi stručni leksikon s čitavom terminologijom pomorstva, brodarstva, brodogradnje, ribarstva, pomorske trgovine i pomorskoga prava u nizu stručnih leksikona, koje će Hrvatski izdavalački bibliografski zavod pokrenuti. Leksikon pomorstva donosit će u kratkim člancima tumačenje svih rieči, koje se upotrebljavaju u pomorstvu s historiatom predmeta, opisom upotrebe, crtežima i t. d. Uređuje ga uz pomoć stručnjaka brodski dopukovnik Petar Mardešić.

5. Knjižnica za književna i estetska pitanja. Za stručno poučavanje u književnosti i estetskim pitanjima te za razpravljanje tih problema nije bilo kod nas do sada prikladnih djela, već smo bili upućeni na strana djela ili na kakove slučajne razprave. U ovoj zbirci će se po prvi put po nekom stanovitom sustavu donositi

predvodna djela domaćih i stranih pisaca, što će mnogo pomoći naobrazbi naših mladih književnika i studiju estetskih pitanja uobće.

Prve će knjige izaći već ove godine.

6. Ukupna djela Ante Kovačića. Nakon izdanja ukupnih djela Frana Galovića, Augusta Harambašića i Rikarda Jorgovanića, koja su izdanja primljena u hrvatskoj javnosti s velikim zanimanjem, jer su nam tako opet postali pristupačni stariji pjesnici nesumnjivih umjetničkih vriednosti, izdat će Hrvatski izdavalački bibliografski zavod ukupna djela Ante Kovačića, jednoga od najboljih realista u našoj književnosti, osobitoga poznavaoca zagorskoga seljačkoga svieta i malogradske poluinteligencije te izvrstnog satiričara na političke prilike. Ukupna djela Ante Kovačića priređuje za tisak Julije Benešić, koji je s osobitim sposobnostima priredio za tisak i djela Galovićeva, Harambašićeva i Jorgovanovićeva, a novost u ovom izdanju bit će to, da će roman »U registraturi« biti ilustriran izvornim crtežima slikara Ive Režeka.

